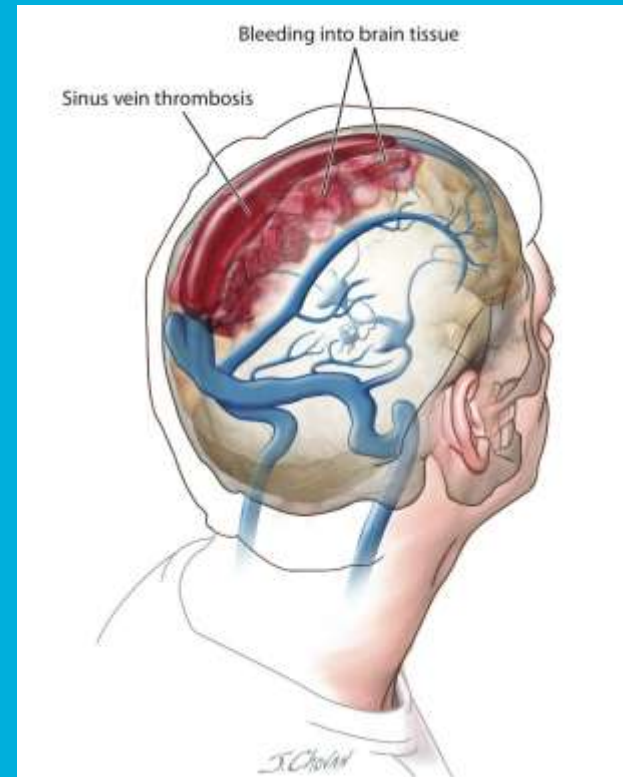

Casusbespreking

Sinustrombose of Trombosehoofd

Lotte Sondag, AIOIS neurologie
Ewoud van Dijk, neuroloog

Inhoud

- Casusbeschrijving
- Cerebraal veneuze sinustrombose
  - Anatomie
  - Pathofysiologie
  - Epidemiologie en etiologie
  - Symptomen
  - Diagnostiek
  - Behandeling
  - Prognose
- Vragen

Casus: man, 33 jaar

- Blanco voorgeschiedenis
- Thuis aangetroffen met gegeneraliseerde trekkingen, tongbeet en urine-incontinentie. 112 gebeld door partner.
- Bij aankomst RAV: Geen trekkingen meer. ABC stabiel.
- Initiële EMV-score: E4M5V2, PR +3/+3, rechter arm reageert minder.
- A1 rit naar SEH Radboudumc

Differentiaal diagnostische overwegingen?

(Hetero-)Anamnese op SEH

- Blanco voorgeschiedenis.
- Afgelopen dagen geen bijzonderheden geweest mn geen recente trauma, infectie of intoxicatie.
- Geen medicatie.

Lichamelijk onderzoek

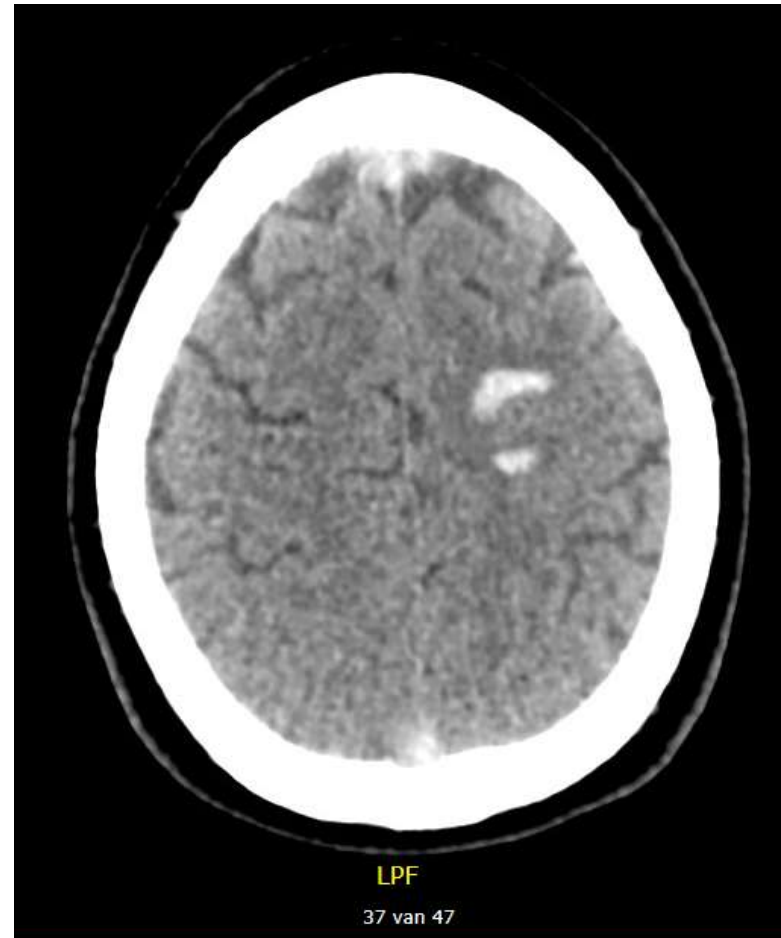
Algemeen

- A/B: vrij, AHF 16/min, SpO2 97%.
- C: RR 150/90 p, 96bpm. Geen externe verwonding.
- D (neurologisch):
  - Glucose 6.3
  - E4M5-6V1, zit rechtop en kijkt gericht rond
  - Kan opdrachten nadoen, verbale opdrachten niet (begrip gestoord)
  - Knijpt beiderzijds op verzoek, rechts < links
- E: Temp: 37.8 C

Lokalisatie?

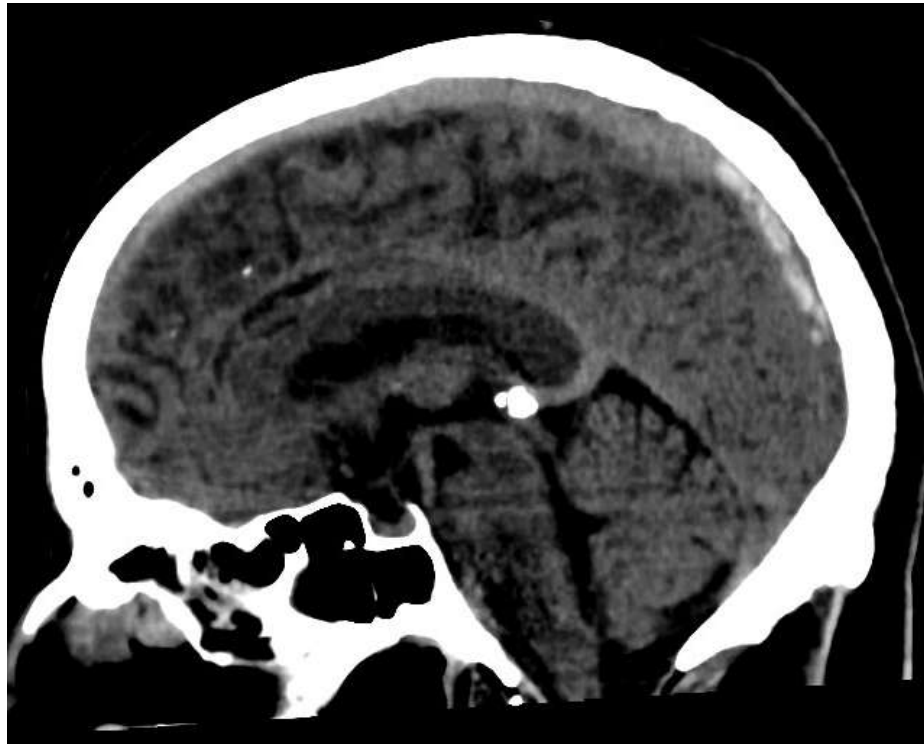

Aanvullend onderzoek: CT-hersenen

CT zonder en met contrast

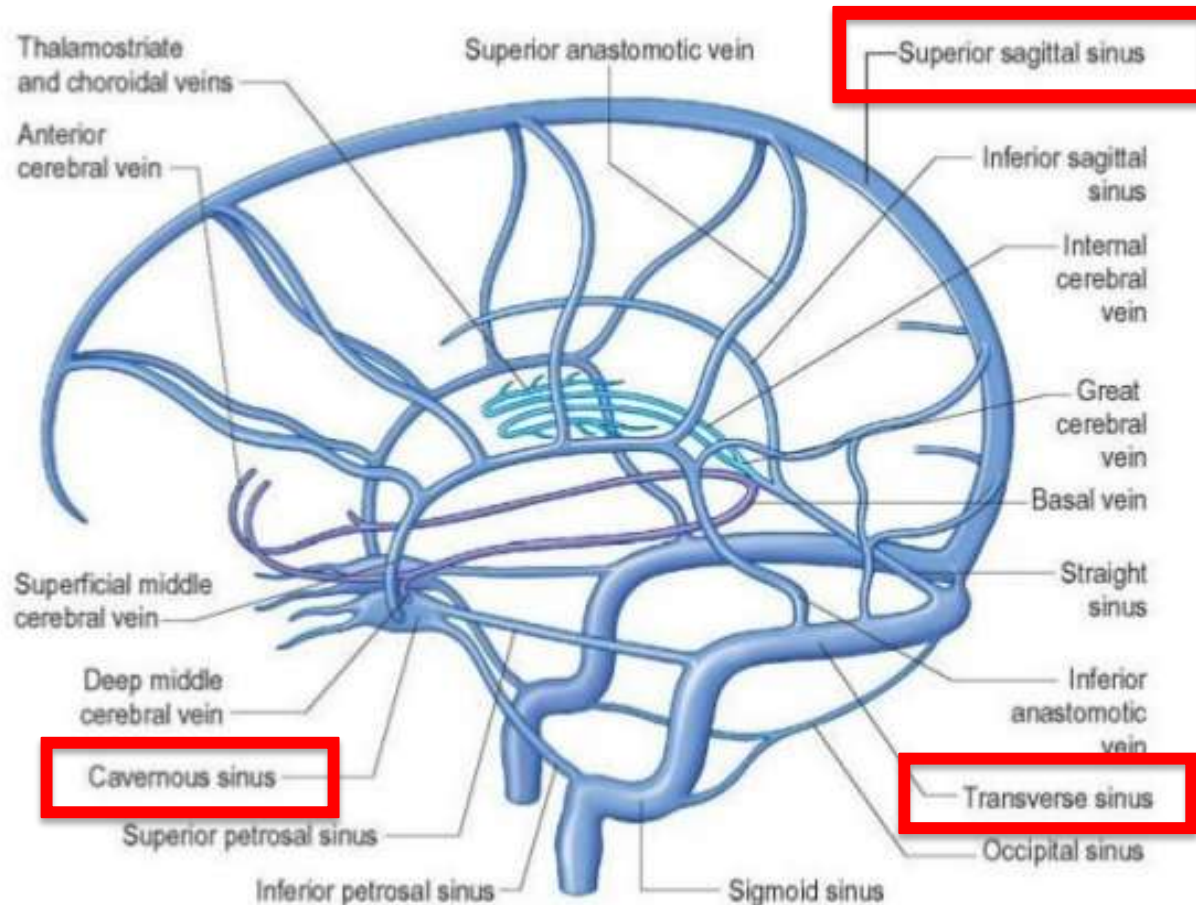
Samenvatting casus: man, 33 jaar

- Blanco voorgeschiedenis
- Thuis aangetroffen met gegeneraliseerd insult.
- Bij aankomst RAV: Initiële EMV-score: E4M5V2, PR +3/+3
- Op SEH: hemiparese rechts en afasie
- CT-c: intracerebrale bloeding links frontaal
- CT-v: sinustrombose

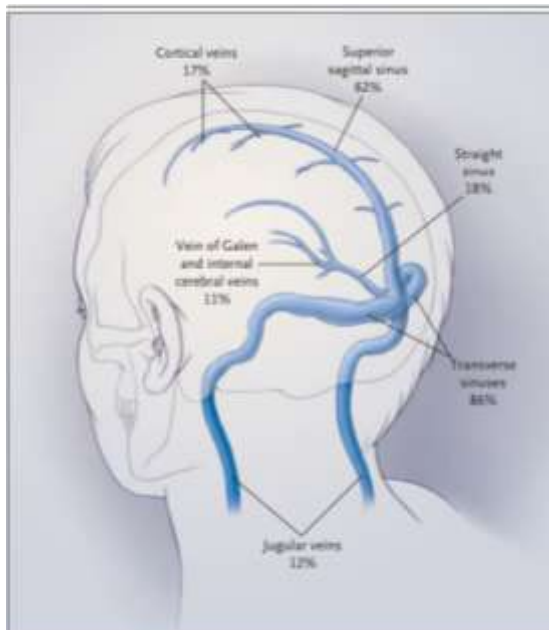
Opname: Sinus sagittalis superior trombose met hemorrhagisch veneus infarct

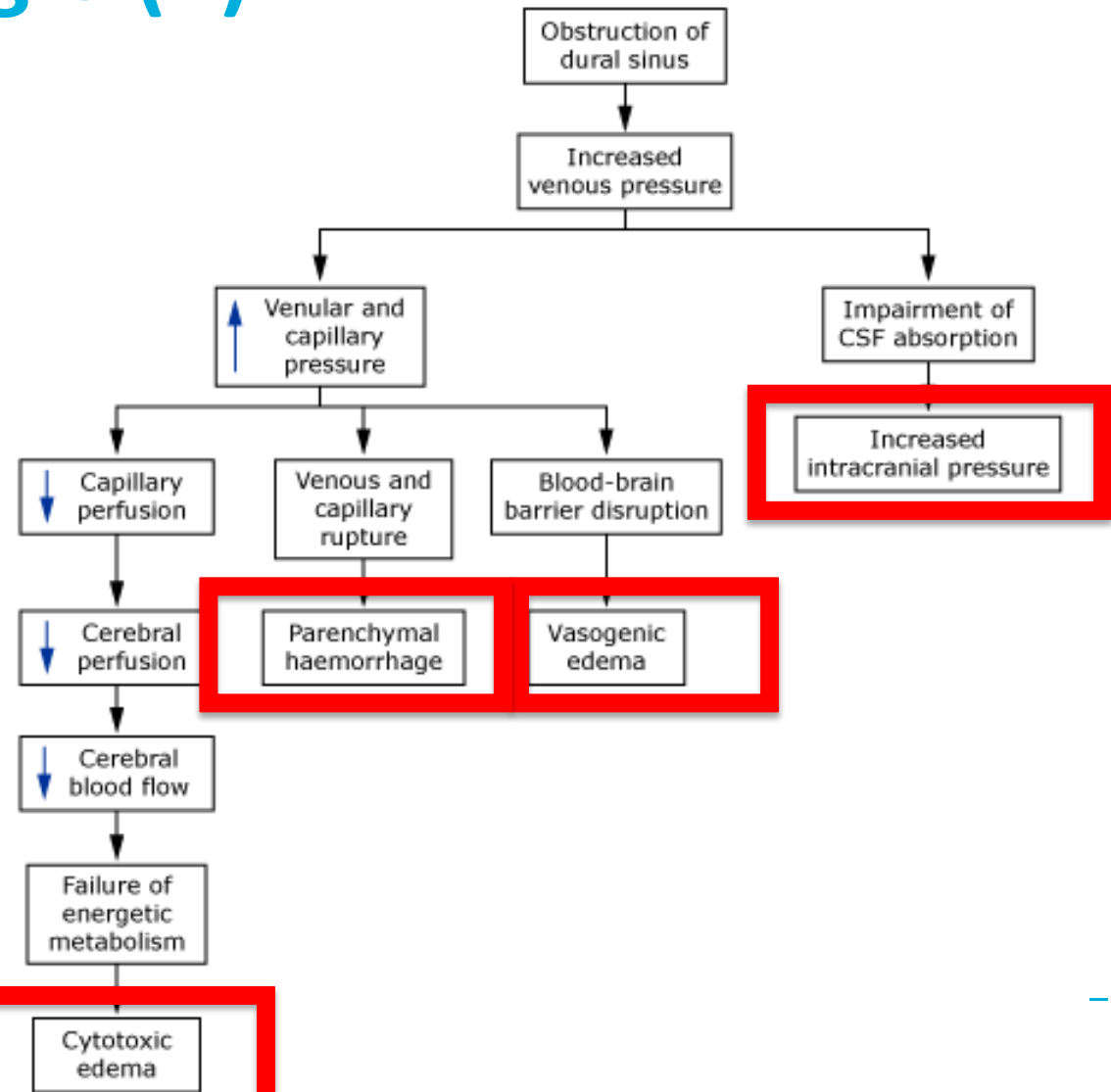
Cerebrale veneuze sinustrombose

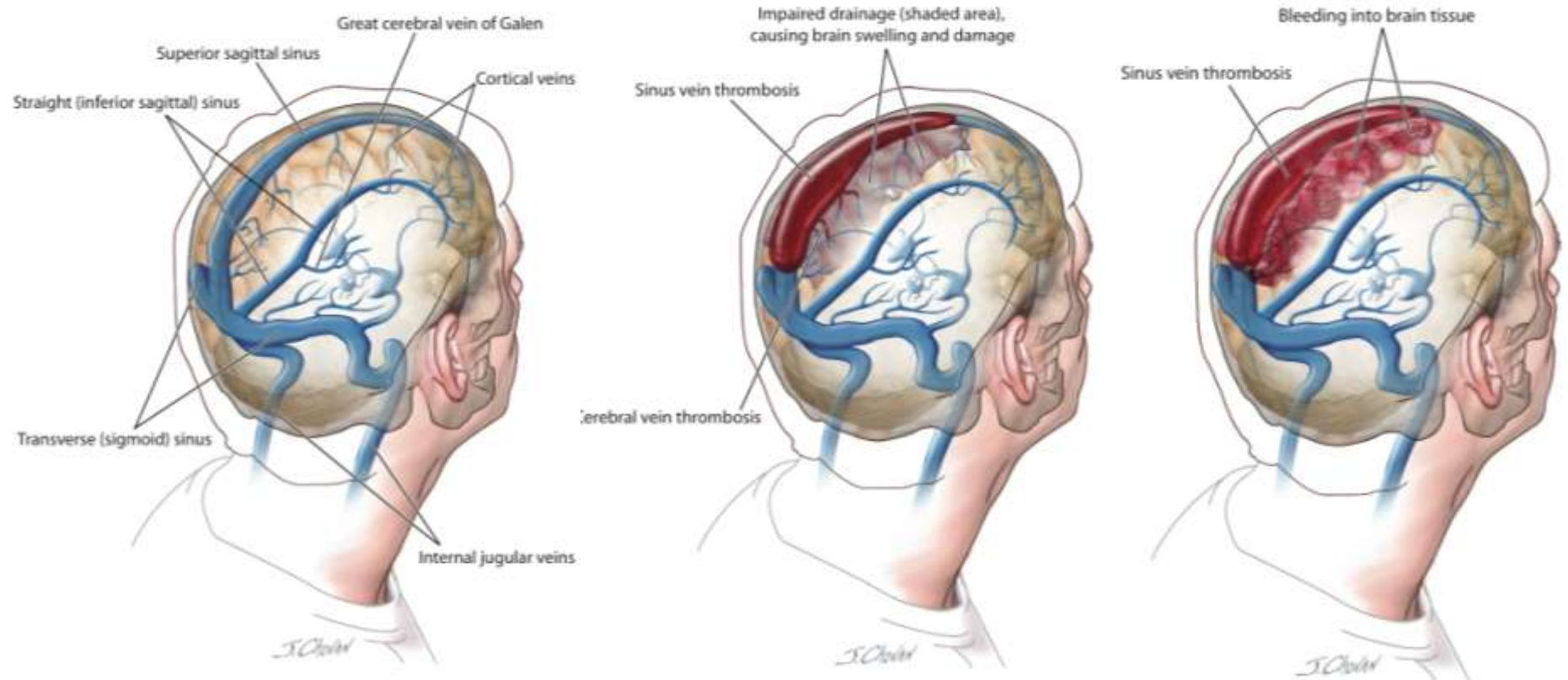
Pathofysiologie (1)

Figure 1. Frequency of Thrombosis of the Major Cerebral Veins and Sinuses. The frequencies of thrombosis in the various sinuses are given as percentages and are based on data from the International Study on Cerebral Vein and Dural Sinus Thrombosis.⁷ In most patients, thrombosis occurs in more than one sinus.

Pathofysiologie (2)

Epidemiologie

- Incidentie: 1.3 : 100.000 per jaar
- Man : vrouw = 1:3
  - Ratio alleen in jonge populatie
  - Op basis van risicoverhoging bij zwangerschap, kraambed ('kraamhoofd') en OAC
- Vrouwen zijn significant jonger dan mannen (34 vs 42 jaar)
- Sekse-specifieke factor bij 65% van vrouwen
  - Betere prognose

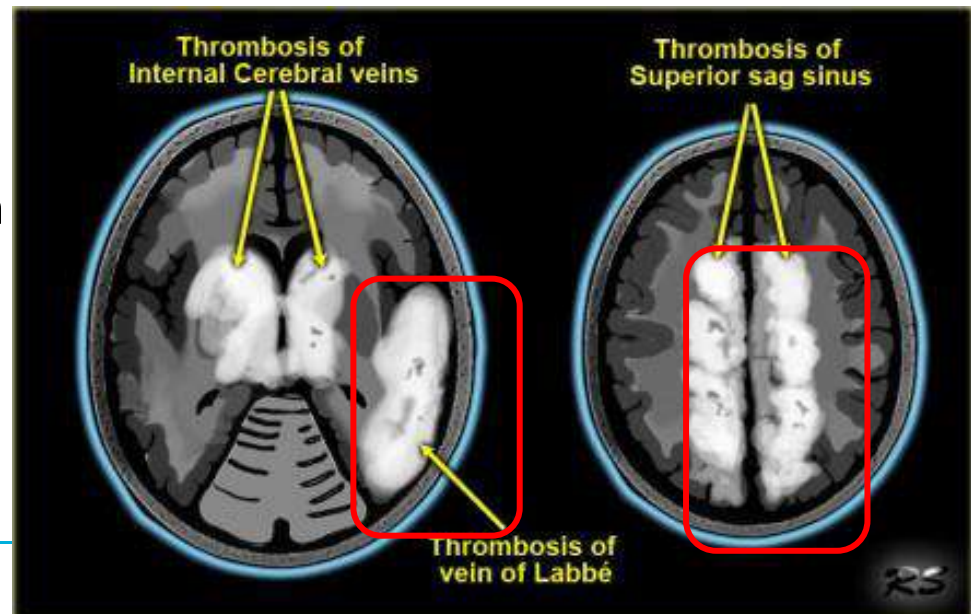
Etiologie

- Protrombotische aandoeningen (70%)
  - Erfelijke of verworven trombofilie (zwangerschap/kraambed)
  - Hematologische aandoeningen
- Mechanisch/trauma
- Infectie (KNO-itis)
- Inflammatoire (auto-immuun) aandoening
- Medicatie (orale anticonceptie, chemotherapie)
- Maligniteit

→ Bij 15-20% wordt geen oorzaak of risicofactor gevonden

Symptomen CVST

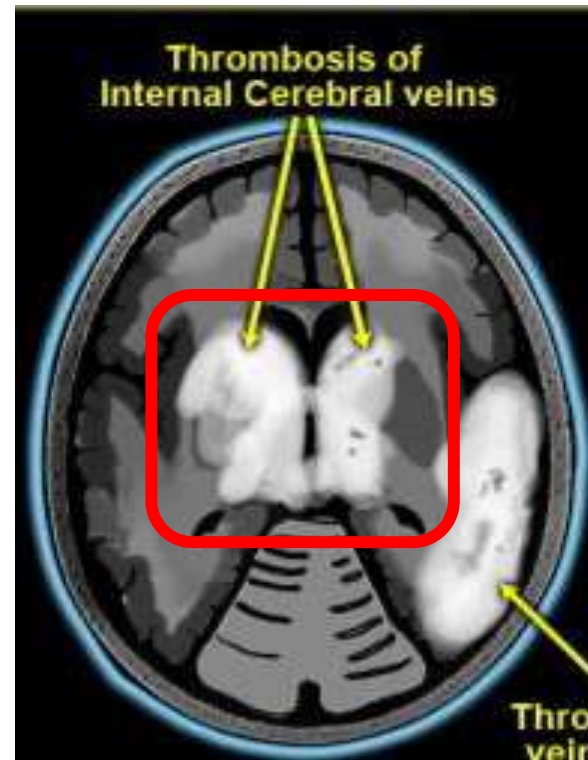
- Obstructie afvloed → verlaagde absorptie → verhoogde intracraniele druk
- Cerebrale vene → veneuze obstructie → veneus infarct, bloeding, oedeem
- Hoofdpijn (90%): zeer hevig en kan acuut zijn (als bij SAB)
- Diplopie, abducensuitval
- Misselijkheid, braken
- Papiloedeem, visusstoornis
- Focale uitvalsverschijnselen
- Epilepsie

Symptomen bij diep veneuze systeem

- Diep veneuze systeem → bilateraal thalamusinfarct
  - Amnesie
  - Mutisme
  - Blikparese
  - Encephalopathie of coma

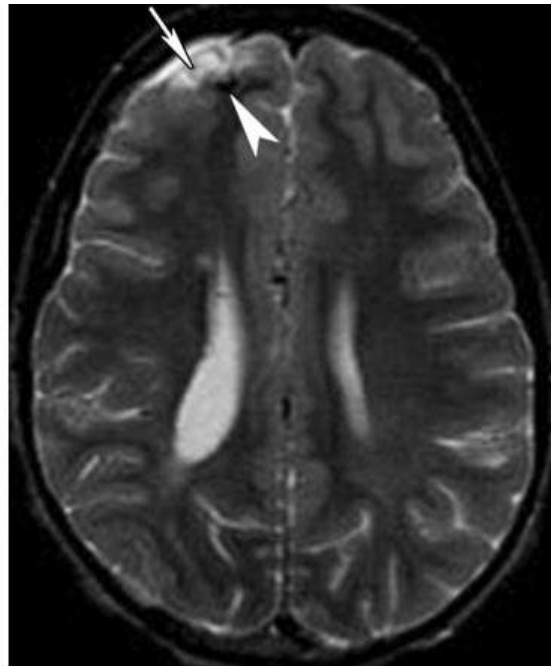

Beeldvorming (1)

- Infarcten zonder arterieele distributie
- Vaak hemorrhagisch infarct

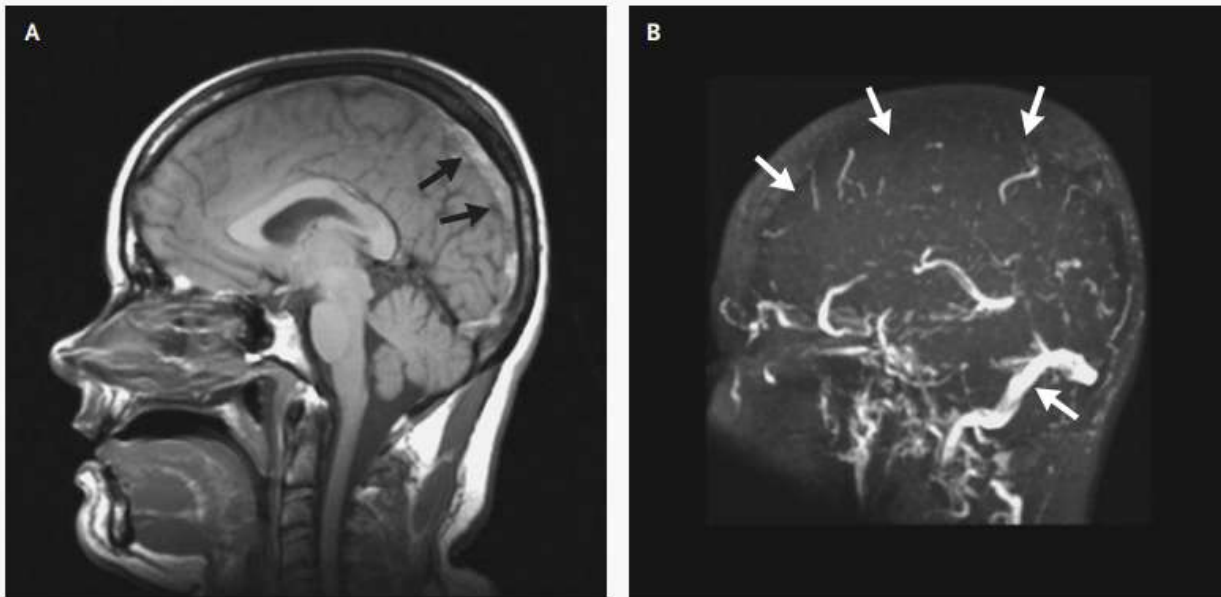

a.

b.

Beeldvorming (2)

Figure 4. MRI of Sinus Thrombosis.

In Panel A, a T₁-weighted MRI scan obtained with the spin-echo technique provides a sagittal view of a hyperintense signal in the thrombosed superior sagittal sinus (arrows). In Panel B, a magnetic resonance venogram obtained without the administration of contrast material reveals the absence of a signal in the superior sagittal sinus (upper arrows) and a normal flow signal in the transverse and sigmoid sinuses (lower arrow) as well as in a number of veins.

Behandeling (1)

- **Doelen behandeling:**
    1. Recanaliseren geoccludeerde sinus
    2. Onderliggende aandoening
    3. Symptomatisch (epilepsie / pijn / focale uitval)
    4. Bestrijden hoge intracraniele druk
  - 1. Therapeutische ontstolling: LMWH subcutaan
    - Na 3-15 dagen → vit. K antagonist (NOAC wordt onderzocht)
    - Duur: 6 maanden
    - Bloeding is geen contra-indicatie
    - NIET bij infectieuze origine sinustrombose
- NB: Trombectomie werkt niet (To-act trial)

Behandeling (2)

2. Stop orale anticonceptie
3. Bij alleen acute insulten: anti-epileptica gedurende 3 maanden
4. Bij intracraniele drukverhoging:
  - Acute behandeling (bij inklemming):
    - Hemicraniectomie
    - Mannitol
  - Chronische drukverhoging, visusstoornissen:
    - Lumbaalpunctie(s)
    - Eventueel acetazolamide, VP-drain.

Prognose (1)

- 60% restloos herstel
- 22% minimale restverschijnselen
- 10% milde restverschijnselen
- 5% ernstige restverschijnselen, gehandicapt
- 8% overleden (mn als gevolg van secundaire bloeding/ diffuus oedeem)

- Risico op herhaling: 2-7%
- Risico op trombose anderszins: 4-7%

- 10% ontwikkelt epilepsie

Prognose (2)

- **Risicofactoren voor slechte uitkomst of overlijden**
  - Leeftijd >37 jaar
  - Mannelijk geslacht
  - Verminderd bewustzijn
  - Cognitieve stoornissen
  - Encephalopathie
  - Veneuze infarcten bij opname
  - Hemorrhagische transformatie
  - Trombose van diepe veneuze systeem
  - Centraal zenuwstelsel infectie
  - Maligniteit

Vervolg casus: man, 33 jaar

- Goed herstel na revalidatie, behoudens vermoeidheid.
- Werkzaam als zelfstandig ondernemer.

Samenvatting

- Denk bij epilepsie, coma, acute hoofdpijn aan cerebrale veneuze sinustrombose
- Zeker bij relatief jonge mensen (vrouwen)

Vragen

Referenties

- Protocol 'Sinustrombose' Neurologie Radboudumc
- Stam J, *Thrombosis of the Cerebral Veins and Sinuses*, NEJM 2005; 352: 1791-8
- Bousser M-G et al, *Cerebral venous thrombosis: an update*, Lancet Neurology 2007; 6; 162-70
- UpToDate
  - Etiology, clinical features and diagnosis of cerebral venous thrombosis
  - Treatment and prognosis of cerebral venous thrombosis